

2 april 2016

Onderzoek:

'Het Oekraïne-referendum'

<http://opiniepanel.eenvandaag.nl>

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 50.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2012. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

Het Oekraïne-referendum

2 april 2016

Over dit onderzoek

Een deel van dit onderzoek is uitgevoerd door GfK en is gehouden onder het GfK online panel. Dat onderzoek vond plaats van 30 maart tot en met 1 april 2016. Er deden 3038 mensen aan mee. De steekproef is gestratificeerd naar CEBUCO-regio, sekse, leeftijd en opleiding, het stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen van september 2012 en religieuze overtuiging per CBS-landsdeel.

Aan het onderzoek deden onder het Opiniepanel deden 27.253 leden mee. Dat onderzoek vond plaats van 31 maart tot en met 2 april 2015. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Rozemarijn Lubbe:
rozemarijn.lubbe@eenvandaag.nl

Tegenstemmers Oekraïne-referendum op voorsprong Protest belangrijkste reden voor thuisblijvers

Vier dagen voor het referendum is het tegenkamp in de meerderheid. Van de mensen die al weten wat ze gaan stemmen zegt 59 procent tegen te stemmen, 41 procent wil voor het verdrag stemmen. Dat blijkt uit een peiling van EenVandaag, uitgevoerd door onderzoeksbureau GfK, onder mensen die zeggen 'zeker' te gaan stemmen.

Vergeleken met een maand geleden is er weinig veranderd. Toen zei 58 procent tegen te stemmen, en 42 procent voor. Het aantal mensen dat wel gaat stemmen maar nog twijfelt wat, is wel afgenomen. In februari zei 22 procent van de 'zekere' stemmers nog te twijfelen, nu is dat teruggelopen naar 13 procent. Meer dan de helft (57%) van hen zegt nog te weinig informatie te hebben om een weloverwogen keuze te maken.

Voor of tegen: dezelfde redenen, andere invulling

Voor- en tegenstemmers noemen veelal dezelfde zaken als verklaring voor keuze, maar staan in de interpretatie hiervan lijnrecht tegenover elkaar. Zo is een antipathie jegens de EU het belangrijkste argument om tegen te stemmen. Slechts 3 procent van de tegenstemmers heeft vertrouwen in de EU. Voorstemmers noemen de Europese Unie ook, maar geloven juist in samenwerking op Europees niveau. Tweederde (63%) van hen heeft vertrouwen in de EU.

Het tegenkamp wijst ook op corruptie in Oekraïne en vreest dat het verdrag ons geld gaat kosten. Angst voor een nieuw 'Grieks debacle' wordt door tientallen deelnemers expliciet genoemd. Ja-stemmers denken dat met dit verdrag corruptie kan juist worden teruggedrongen en dat het goed kan zijn voor de Nederlandse handel. En ook noemen beide groepen stemmers Rusland als argument: tegenstemmers vinden dat we Rusland niet tegen de haren in moeten strijken, terwijl de voorstemmers met dit akkoord een signaal aan Rusland willen geven.

Thuisblijven als protest

Onder de mensen die zeggen dat ze woensdag niet gaan stemmen is protest tegen dit referendum het meest genoemde argument. Ze zeggen dat het Associatieverdrag geen onderwerp is voor een referendum en vinden de manier waarop het referendum tot stand is gekomen niet goed. Daarnaast worden een gebrek aan vertrouwen in de EU en de Nederlandse politiek genoemd als reden om niet te stemmen.

Ook een deel van de mensen die wel gaan stemmen, is tegen dit referendum. Drie op de tien (29%) van de mensen die wel gaan stemmen, vinden het eigenlijk een slechte zaak dat het referendum wordt gehouden.

Kabinet moet uitslag volgen

Van alle deelnemers vindt de grootste groep (48%) dat het kabinet de uitslag sowieso moet volgen. Een kwart (25%) vindt dat het kabinet zelf een keuze mag maken als er te weinig mensen stemmen, en een op de vijf (21%) vindt dat het kabinet altijd zelf een beslissing mag nemen, ongeacht de opkomst of uitslag.

Vragenlijst

Onder het GfK online panel: de mensen die zeggen dat ze 'zeker' gaan stemmen.

Het referendum gaat over de wet tot goedkeuring van de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne.

Bent u van plan voor of tegen de wet te stemmen?

Ik stem zeker voor	25%
Ik stem waarschijnlijk voor	11%
Ik stem waarschijnlijk tegen	12%
Ik stem zeker tegen	40%
Weet ik niet / geen antwoord / anders	13%

Onder het GfK online panel: de mensen die zeggen dat ze 'zeker' gaan stemmen én al een keuze hebben gemaakt.

Bent u van plan voor of tegen de wet te stemmen?

Ik stem zeker of waarschijnlijk voor	41%
Ik stem zeker of waarschijnlijk tegen	59%

EenVandaag Opiniepanel

N = 27.253

Onder het EenVandaag Opiniepanel: Mensen die zeker gaan stemmen, maar nog twijfelen wat.

'Ik heb voldoende informatie om een weloverwogen stemkeuze te maken.'

Mee eens	39%
Mee oneens	57%
Weet niet / geen mening	4%

Onder het EenVandaag Opiniepanel: Mensen die zeggen dat ze 'zeker niet' of 'waarschijnlijk niet' gaan stemmen

Waarom gaat u (waarschijnlijk) niet stemmen?

- 1) Omdat ik tegen dit referendum ben
- 2) Omdat ik hoop dat de opkomstdrempel niet wordt gehaald
- 3) Omdat ik weinig vertrouwen in de EU heb
- 4) Omdat ik weinig vertrouwen in de Nederlandse politiek heb

Onder het EenVandaag Opiniepanel: Mensen die zeker gaan stemmen

Denkt u dat het Associatieverdrag een gunstig of een ongunstig effect heeft op de Nederlandse handel en economie, of geen effect?

	Voor-stemmers	Tegen-stemmers
Gunstig effect	68%	4%
Geen effect	20%	40%
Ongunstig effect	1%	50%
Weet niet / geen mening	10%	6%

'Het is een goede zaak dat de Europese Unie haar politieke en economische banden met Oost-Europese landen zoals Oekraïne wil verdiepen'

	Voor-stemmers	Tegen-stemmers
Mee eens	91%	7%
Mee oneens	3%	86%
Weet niet / geen mening	6%	7%

'De Associatieovereenkomst met Oekraïne is een belangrijk middel om de vrede en stabiliteit op internationaal en regionaal niveau te bevorderen'

	Voor-stemmers	Tegen-stemmers
Mee eens	74%	2%
Mee oneens	10%	92%
Weet niet / geen mening	16%	6%

'De Associatieovereenkomst zal in de komende jaren zorgen voor een toestroom van EU geld richting Oekraïne'

	Voor-stemmers	Tegen-stemmers
Mee eens	33%	90%
Mee oneens	41%	6%
Weet niet / geen mening	26%	3%

Onder het EenVandaag Opiniepanel: Iedereen

Denkt u dat de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne de eerste stap is op weg naar het lidmaatschap van Oekraïne van de EU?

Ja, dat denk ik wel	60%
Nee, dat denk ik niet	30%
Weet niet / geen mening	10%

Wat vindt u: moet de regering de uitslag van het referendum volgen, mag de regering ook iets anders doen als er weinig mensen gaan stemmen, of moet de regering altijd zelf een beslissing nemen?

De regering moet de uitslag altijd volgen	48%
Als de opkomst laag is, mag de regering anders beslissen	25%
De regering moet altijd zelf een beslissing nemen	21%
Weet niet / geen mening	5%

